

Kutseharidusprogramm 2019-2022

Tulemusvaldkond	Haridus
Tulemusvaldkonna eesmärk	Kõigile Eesti inimestele on loodud nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused kogu elukaare jooksul, et tagada neile isiksusena väärrika eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus
Valdkonna arengukava	Eesti elukestva õppe strateegia 2020

Programmi eesmärk ja lühikokkuvõte

Eesti tööturu jaoks vajaliku kvalifikatsioonitasemega töötajate ettevalmistamiseks on vaja kindlustada, et kutseharidussüsteemis pakutavad õppimisvõimalused oleksid kvaliteetsed, paindlikud ja mitmekesiste valikutega ning arvestaksid tööturu arenguvajadustega. Eestis on erialase hariduseta tööjõu suur osakaal olnud pikalt probleemiks ja on jätkuvalt suureks väljakutseks ka tulevikus. Konkurentsivõime kavas „Eesti 2020“ on seatud eesmärgid: vähendada põhihariduse või madalama haridustasemega õpinguid mittejätkavate noorte (18–24) osakaalu, suurendada täiskasvanute (25–64) elukestvas õppes osalemise määra ning vähendada eri- ja kutsealase hariduseta täiskasvanute (25–64) osakaalu. Kutseharidusprogramm toetab nimetatud ja ka teiste EÕSi eesmärkide saavutamist ja kitsaskohtade ületamist.

Programmi eesmärk on luua Eesti elanikkonnale nende vajadustele ja võimetele vastavad kvaliteetsed, paindlikud ja mitmekesiste valikutega kutseõppe võimalused, mis vastavad tööturu arenguvajadustele.

Õppes osalemise kasvu ning lõpetajate oskuste tööturu vajadustele vastavuse tagamiseks toetatakse kutseõppe kvaliteedi ja õppekorralduse arendamist, kavandatakse kutseõppe koolitusmahud ja õppekavarühmade üleriigiline optimaalne jaotus, tagatakse vajalikud õppekohad ja õpilaste toimetulekut toetavad meetmed, kaasajastatakse õppekeskkonda ja arendatakse rahvusvahelist koostööd.

Programm aitab kaasa järgmiste Eesti elukestva õppe strateegia 2020 eesmärkide täitmisele:

Eesmärk 1: Muutunud õpikäsitlus

Eesmärk 3: Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus

Programmi olulisemad (arendus)tegevused 2019. aastal:

- Kutseõppe kvaliteedi tõstmine sh üldharidusliku osa kaasajastamine, rakenduskõrgharidus-õppe võimaluste analüüsimine kutseõppeasutustes ning laiapõhjaliste lühikeste moodulitega õppekavade väljatöötamine ja rakendamine;
- Koolituskohtade kavandamise arendamine koostöös koolide nõunike kogudega ja tegevustoetuse rakendamine;
- Tulemusrahastamise rakendamine;
- Täienduskoolituse korralduse arendamine sh koostöö Töötukassaga;
- Kutseõppeasutuste hariduskonsortsiumides osalemise kavandamine ja koolidevahelise õppebaaside ristikasutuse arendamine.

Programmi mõõdikud

Mõõdik	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
				sihttase				
Madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste osakaal (%)*	12,2	10,9	10,8	<10,0	<9,5	<9	<9	<9
Õppetöö katkestajate määr (%) kutseõppeasutustes (kutsekeskhariduse tasemel 1. õppeaastal)	24,7	22,4	22,4	22	21	<20	<20	<20
Eri- ja kutsealase hariduseta täiskasvanute (25-64) osakaal (%)*	28,9	28,5	28,6	26	25,5	25	25	25
Täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr (%)**	12,4	15,7	17,2	18	19	20	20	20
Keskhariduse omandanute osakaal 4 aastat pärast põhikooli lõpetamist	76,8	75,5	79,5	78	80	82	82	82
Meede 1. Õppes osaluse kasv ning lõpetajate parem vastavus tööturu vajadustele								
<i>Eesmärk: Õppes osaluse kasv ning lõpetajate parem vastavus tööturu vajadustele</i>								
1–3 aastat tagasi kutsehariduses õpingud lõpetanud 20–34-aastaste inimeste tööhõive määr (%); Allikas: Eurostat	83,2	82,1	selgub 2019	>80	>80	>80	>80	>80
Kutseharidussüsteemi osapoolte rahulolu kutseõppe toimisega (metoodika ja allikas täpsustamisel)		90,2 (kooliga)/ 81,2 (tööga)***		1. määramine	määratakse 1. määramisel			

* Eesti Statistikaameti andmed

** Eurostati andmed. Mõõdiku arvutamisel lähtutakse Eesti tööjõu-uuringust ning see kajastab küsitlusele eelnenud nelja viimase nädala jooksul tasemehariduses või koolitusel osalenute osatähtsust 25–64-aastaste hulgas. Elukestvas õppes osalemise hulka loetakse nii osalemine tasemeõppes kui ka koolitustel.

*** 2015-2016. a kutseõppe õppurite ja vilistlaste rahulolu uuring: 90% kutseõppe lõpetajatest ja õppuritest on õpingutega rahul. Õpetajate tööga rahulolu: 81% on tööga väga rahul.

Programmi meetmed, tegevused ja rahastamiskava (tuhandetes eurodes)

Meede/ Tegevus/ Tulemus	*	2019	2020	2021	2022
Meede 1. Õppes osaluse kasv ning lõpetajate parem vastavus tööturu vajadustele		90 916	87 204	86 514	86 497
1.1. Kutseõppe kvaliteedi ja õppekorralduse arendamine	K	1 054	1 054	1 054	1 054
<i>Tulemus: Kutsehariduspoliitikat kavandatakse tihedas koostöös huvipooltega ja teiste haridustasemetega, kaasatute võrgustik on laiendatud ja koostöö regulaarne. Selle tulemusena on kutseõppe õppekavasüsteem terviklik, õppekavad on ajakohased ja ühendavad tööandjate ootused õpilaste vajadustega.</i>					
1.2. Kutseõppe koolitusmahtude kavandamine, õppekohtade tagamine ja õpilaste toimetulekut toetavad meetmed	K	87 837	84 661	83 936	83 916
	F	-29	-4		
<i>Tulemus: Õppeteenustasuta õppekohad loovad kutseharidusele võrdse ligipääsu. Rahastamismudel toetab kutsehariduse eesmärkide saavutamist. Koolitusmaht ning pindade ja tehnoloogiliste seadmete kasutus on optimaalne ja kooskõlas OSKA raportite soovitusetega. Väheneb kutseõppe katkestamine, sealhulgas majanduslikel põhjustel. Kutseõppeasutused arvestavad võrdse kohtlemise põhimõtet ja erinevate sihtrühmade vajadusi, sh eesti keelest erineva kodukeelega õpilased, uusimmigrandid ja tagasiöördunud, haridusliku erivajadusega õpilased. Tõhusamalt toetatakse erivajadustega õppurite üleminekuid haridussüsteemis ning siirdumist tööellu. Kutsekooli õpetajate keskmine palgatase on 20% kõrgem kui riigi keskmine palk.</i>					
1.3. Kutseõppeasutuste õppekavarühmade üleriigilise jaotuse optimeerimine ja õppekeskkonna kaasajastamine	I	517	532	522	522

Tulemus: Kutseõppeasutuste ja õppekavariühmade jaotus on optimaalne ning õppebaaside riskasutus tagab erinevate piirkondade tööandjatele vajaliku tööjõu koolitamise. Kutseõppeasutustes on ajakohane sisseseade ja võimekus toetada õppevaldkondade ja piirkonna arenguid. Koolid järgivad kaasava hariduse põhimõtteid.

1.4. Rahvusvahelise koostöö arendamine	K	2 025	1 489	1 524	1 527
---	----------	-------	-------	-------	-------

Tulemus: Kasvab õpilaste ja õpetajate õpiränne ning koolide osalus rahvusvahelises koostöös. Kutsehariduspoliitika kujundamisel tuginetakse rahvusvahelistele kogemustele. Rakendatakse ELi instrumente.

KOKKU KULUD		90 916	87 204	86 514	86 497
KOKKU INVESTEERINGUD		517	532	522	522
KOKKU FINANTSEERIMISTEHINGUD		-29	-4		
KOKKU TULUD		9 371	9 245	8 541	8 524

*K-kulud, I-investeeringud, F-finantseerimistehingud

Teet Tiko

kutsehariduse osakonna juhataja